

1 ayda iş başı

▶ By pass, hasta bir köşede otursun diye değil, bir an önce normal hayata dönsün diye yapılıyor. Hastalar ameliyattan sonra 4-5 gün hastanede yatıyor. Ameliyattan on beş gün sonra hasta küçük yürüyüşlere başlıyor. Bir ay sonra da normal hayatına dönebiliyor. Bu hastalar ayrıca işlerine gidecek duruma geliyorlar.

**TÜRKİYE'DE
3 MİLYON
KALP
HASTASI
VAR**

**4-5 GÜNDE
AYAĞA
KALDIRAN
YÖNTEM**

By pass sorunun olmaktan çıkıyor

Tıptaki gelişmelerle birlikte artık **by pass da kolaylaşacak**. Gelecek dönemde **kişiyeye göre** ameliyat biçimi belirlenecek; hastalar operasyondan **dört gün sonra evine gidebiliyor**

Çoğu kişi doktorların "By pass olmalısın" sözlerini duyunca korkuyor. Kimi bu operasyonu geçirdikten sonra, "Ben kalp hastasıyım, köşeme çekileyim" diyor. Ancak bunlara gerek yok. Çünkü by pass o kadar zor bir ameliyat olmaktan çıktı. Özellikle gelecekte yapılacak hibrid cerrahilerle 4-5 santimetrelilik kesilerle ameliyat edilen hastalar 4 günde evlerine gidebilecek ve yaşamlarına kaldıkları yerden devam edebilecek. Kardiyovasküler Cerrahi Uzmanı Prof. Dr. **Murat Mert** By pass ameliyatlarında yeni yaklaşımları anlattı.

YENİ CERRAHİ YÖNTEMLERİ

By pass ameliyatları günümüzde artık modern teknolojiyle yapılıyor. Ameliyatı yapmanın birçok yolu var. Biz genel olarak klasik yöntemle kalbi durdurarak ameliyatı

yapıyoruz ve bu şekilde yapılan ameliyatların sonuçlarının diğer alternatif yöntemlerle yapılan ameliyatlara oranla çok daha başarılı olduğunu bildiğimizden bu yöntemi tercih ediyoruz. Ancak bizim de çalışan kalpte de bu ameliyatı yaptığımız hastalarımız oluyor. Yöntem hastanın özelliklerine göre belirleniyor. Son yıllarda çok yeni bir yöntemle yapılan ameliyatlar ilgi çekici ve bizim de uyguladığımız ve gelecekte bypass cerrahisinde önemli yer tutacağına inandığımız hibrid cerrahide kalbin önündeki damara 4-5 cm lik bir kesi ile biz by pass yaparken diğer iki damara kardiyolog arkadaşlarımız stent koyuyorlar ve 3 damar hastası olan kişi 4-5 cm lik bir kesi ile her üç damarı da yenilenmiş olarak 4-5 günde evine gidiyor. Bu yöntemle hasta kalp cerrahisi ve kardiyolojinin en gelişmiş olanakları birleştirilerek aynı hastada kullanılıyor.

Kalp hastalarına önemli öneriler

Sigara içmeyin

▶ Sigara by pass operasyonu geçiren hastalar için normal insandan daha zararlı oluyor. Çünkü kalbe yeni konan damarlar sigaraya kalbimizin kendi damarlarından daha da duyarlı hale geliyor. Bu yüzden de çok daha çabuk tıkanıyorlar. Sigaraya devam eden kişilerin by pass ameliyatı olmalarının bir anlamı yok. Sigara içmeye devam ederlerse konan damarlar çok kısa sürede erkenden tıkanma riski altında oluyor.

Ağır diyetten son

▶ Ameliyat sonrası erken dönemde çok önemli bir yiyecek kısıtlaması yok. Hasta büyük bir ameliyat geçirdiği için cerrahi yaraları oluyor. İyileşme süreci için de bol protein ve kalori ihtiyacı doğuyor. Çok ağır yiyecekler olmadıkça, yüksek tansiyon ya da şeker hastası değilse çok ciddi bir yiyecek kısıtlaması yapılmıyor. Üç ve dördüncü ayda hastanın bütün testlerini yeniden görüp şekerine, kolesterolüne göre bir diyet programı veriliyor.